

Teaching Guide				
Identifying Data				2021/22
Subject (*)	Historia	Code	613G02009	
Study programme	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Humanidades			
Coordinador	Alonso Troncoso, Víctor	E-mail	v.alonso.troncoso@udc.es	
Lecturers	Alonso Troncoso, Víctor Romero Portilla, Paz	E-mail	v.alonso.troncoso@udc.es paz.romero.portilla@udc.es	
Web	www.udc.es/filo			
General description	History of Western historiography, from Antiquity to Contemporary Age. The course will focus on the historiographical sources, normally literary authors, not only analysing the thematic preferences and the ideology of chroniclers and historians, but also - since it is a Faculty of Philology - giving particular emphasis to the relations of these authors with the concurrent literary genres representing the past, notably epics and novel. Moreover, the study of the historical contexts (ancient, medieval, modern and contemporary) will be a conditio sine qua non to go deeper into the authors involved.			
Contingency plan	<p>1. Modifications to the contents: No modifications</p> <p>2. Methodologies All teaching methodologies are maintained, except for the fact they will be online.</p> <p>3. Mechanisms for personalized attention to students: e-mail and Teams.</p> <p>4. Modifications in the evaluation: No changes</p> <p>*Evaluation observations: Exams and proofs online</p> <p>5. No modifications to the bibliography or webgraphy</p>			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A23	Coñecer a situación sociolingüística da lingua galega.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.

B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Saber analizar e comentar textos e discursos históricos utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A10		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.		B2	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		B9	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.		B10	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			C5
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8
Ter e saber aplicar os coñecementos básicos que permitan reflexionar sobre a disciplina histórica	A2	B3	C4
Coñecer o uso que dos conceptos fundamentais tratados se ten feito polos propios historiadores	A23	B3	C4
Coñecer a aportación da historia, a literatura e a memoria para a representación do pasado	A2	B1	C1
Saber que os conceptos, as escrituras e a investigación histórica están en permanente construción	A2 A23	B1 B3	C1 C6
Utilizar os coñecementos e técnicas propias da historia no ámbito doutras disciplinas, nomeadamente as relacionadas coa linguaxe como a lingüística e a literatura.	A1 A2 A3 A23	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C1 C4 C7 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Consideracións xerais acerca da Historia	1.1. Conceito de Historia 1.2. Obxecto e suxeito da Historia 1.3. Método e Teoría 1.4. O espazo e o tempo na Historia
2. O discurso histórico na Antigüidade	2.1. Os precedentes do Exipto, Mesopotamia e outras altas culturas urbanas 2.2. Da historiografía grega ás interpretacións proféticas do cristianismo
3. Da teocracia medieval ao racionalismo da Ilustración	3.1. A teoría das "tres ordes" do feudalismo 3.2. As crónicas medievais 3.3 A singularidade das historiografías non cristiás. Ibn Jaldun; a historiografía chinesa. 3.4. A crítica renacentista 3.4. A racionalidade ilustrada
4. Revolución francesa e liberalismo: o salto cara a construción da Historia como ciencia	4.1. O nacemento da historiografía moderna. 4.2. Discurso histórico e nacionalización do pasado 4.3. As variantes do discurso histórico: liberalismo, romantismo, positivismo e historicismo alemán 4.4 A literatura histórica: literaturas nacionais e sistemas literarios 4.5 Alguns estudos de caso
5. As multitudes na Historia	5.1. A renovación dos "Annales" e a Historia Económica 5.2. O materialismo histórico
6. A crise do discurso histórico nos finais do século XX.	6.1. A destrución da Historia como ciencia 6.2 A volta á narración e outras alternativas.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Objective test	B1 B3 B5 B7 C1	2	50	52
Workshop	A1 A2 A10 B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C6	10	15	25
Workbook	A23 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9	0	15	15
Guest lecture / keynote speech	A3 B5 B6 B7 B8 C7 C8	21	0	21
Directed discussion	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C5 C6	14	21	35
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Objective test	Proba escrita para a avaliación da aprendizaxe. Versará sobre os contidos estudados no curso e recollidos no temario da asignatura.

Workshop	<p>Debate na aula na base do libro Os Pazos de Ulloa, dos capítulos previamente indicados ao alumnado e lidos por este con anterioridade, en horas non presenciais. A profesora encargada do obradoiro dirixirá o debate. Deberán participar todos os alumnos matriculados (agás aqueles con dispensa académica e, se así o desexan, os repetidores). Valorizaranse as intervencións de cada alumno ao longo do obradoiro.</p> <p>No apartado de Avaliación (Observacións 3.) indícase o traballo que substitúe a asistencia a estas clases no caso do alumnado repetidor ou con dispensa académica.</p>
Workbook	Lecturas complementarias, por conta do alumnado, do material bibliográfico recomendado polo profesor e relacionado coas leccións do temario.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral a cargo do profesor, centrada nos contidos do programa da materia. O seguimento das sesións maxistras constitúe unha conditio sine qua non pra debater de maneira axeitada nas clases interactivas.
Directed discussion	<p>Debate na aula na base de materiais previamente indicados polo profesor e lidos polo alumnado en horas non presenciais. O profesor dirixirá o debate. Deberán participar todos os alumnos (agás aqueles con dispensa académica e os repetidores con incompatibilidade horaria), o que implica a asistencia obrigatoria ás sesións interactivas.</p> <p>No apartado de Avaliación (Observacións 4.) indícase o traballo que substitúe a asistencia ás clases interactivas no caso do alumnado repetidor ou con dispensa académica.</p>

Personalized attention

Methodologies	Description
Objective test	<p>No que atinxe á proba obxectiva o profesor clarexará a modalidade de exame a realizar e a correspondente valorización de cada pregunta.</p> <p>Na discusión dirixida o profesor intervirá pra resolver as dúbidas que cada alumno poda presentar ao longo dos debates.</p>

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Directed discussion	B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C5 C6	<p>Debate na aula na base do exposto nas sesións maxistras e dos materiais previamente distribuídos polo profesor e lidos polo alumno en horas non presenciais. O profesor dirixirá o debate. Deberán participar todos os alumnos (agás aqueles con dispensa académica e os repetidores con incompatibilidade horaria), o que implica a asistencia obrigatoria ás sesións interactivas.</p> <p>No apartado de Avaliación (Observacións 4.) indícase o traballo que substitúe a asistencia á clase interactiva no caso do alumnado repetidor ou con dispensa académica.</p> <p>Valorizaranse as intervencións do alumnado na clase interactiva. Poderanse facer controis de asistencia a estas clases.</p>	20
Objective test	B1 B3 B5 B7 C1	Proba escrita para a avaliación da aprendizaxe. Versará sobre os contidos teóricos e prácticos estudados no curso e recollidos no temario da materia.	50
Workshop	A1 A2 A10 B1 B3 B4 B5 B7 B8 B10 C1 C4 C6	Comentario e debate na aula da novela Los Pazos de Ulloa, de Pardo Bazán. A participación do alumnado presupón a lectura previa dos capítulos que se comentarán no correspondente obradoiro, cada venres. Deberán asistir ao obradoiro todos os alumnos matriculados, agás nos casos de dispensa académica e, se así o desexan, os repetidores, que terán que entregar o traballo escrito substitutivo que se indica en avaliación (Observacións 3.).	30

Assessment comments

1. Es obligatorio haber entregado en tiempo y forma las actividades encargadas durante el curso.
2. Las faltas de ortografía y/o las incorrecciones léxico-gramaticales podrán suponer una disminución en la nota.
3. Los alumnos en situación de matrícula a tiempo parcial (dispensa académica) y los alumnos repetidores que no asistan al taller (viernes) presentarán un resumen, capítulo a capítulo, con un comentario personal al final, de la novela Los Pazos de Ulloa, de Emilia Pardo Bazán. El trabajo, presentado en papel (NO digitalizado), tendrá las siguientes características: 10 folios (tamaño estándar) de extensión, de los que 5 serán de resumen y 5 de comentario personal; letra Times New Roman 12; interlineado 1,15. La fecha límite para entregar el trabajo será el 3 de mayo de 2022. El trabajo se hará llegar al profesor coordinador de la materia: Víctor Alonso Troncoso. Este trabajo sustitutivo computará el 20% de la nota final.
4. Los alumnos en situación de matrícula a tiempo parcial (dispensa académica) y los alumnos repetidores que no puedan asistir a las clases interactivas (discusión dirigida) deberán hacer la recensión bibliográfica del libro obligatorio del pasado curso 20-21: FONTANA, Josep (2013), El futuro es un país extraño: una reflexión sobre la crisis social de comienzos del siglo XXI. Barcelona, Pasado y Presente. El trabajo, presentado en papel (NO digitalizado), tendrá las siguientes características: 8 folios (tamaño estándar) de extensión, de los que 5 serán de resumen y 2 de comentario personal (no cuenta la página de cubierta del trabajo, con el nombre del alumno y el título del libro); letra Times New Roman 12; interlineado 1,15. La fecha límite para entregar el trabajo será el 3 de mayo de 2022. La recensión en papel (NO digitalizada) se hará llegar al profesor coordinador de la materia: Víctor Alonso Troncoso. Este trabajo sustitutivo computará el 30% de la nota final.
5. Los alumnos de segunda convocatoria y los de diciembre deberán concurrir en las mismas condiciones que en la primera convocatoria: se presentarán al examen final escrito (prueba objetiva) y conservarán las calificaciones obtenidas en las clases interactivas (discusión dirigida) y en el taller (viernes). En el caso del alumnado con dispensa académica o repetidor, este conservará las calificaciones de las recensiones bibliográficas sustitutivas, que deberán haber entregado en plazo, el 3 de mayo. Se entenderá como no presentado el alumnado que no se haya presentado al examen final escrito (prueba objetiva).
6. Todos los alumnos matriculados en la materia (incluidos los que la tuvieren pendiente de cursos anteriores y con dispensa académica) deben entregar una ficha impresa con foto actualizada al profesor coordinador, a fin de facilitar el seguimiento y consignar de sus actividades en el aula o fuera de ella.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Burrows, John (2007). Historia de las Historias. Barcelona, Crítica - Kelley, Donald (1998). Faces of History. Historical Inquiry from Herodotus to Herder. Yale University <p>O historiador que ten a achega máis sobranceira á historia da historiografía occidental ata o século XX é, con diferenza, Arnaldo Momigliano (1908-1987). A súa traxectoria investigadora non se pode exemplificar nun libro en particular, aínda que os seus sparsa collecta nos Contributi alla storia degli studi classici (10 vols., Milano 1955-2012) constitúen o título máis recoñecido, tanto pola súa amplitude cronolóxica como pola variedade de contidos.</p>
--------------	--

Complementary

- Ainsa, F. (1997). Intervención literaria y reconstrucción histórica en la nueva narrativa latinoamericana.. K. Kohut (ed.): La invención del pasado. La novela histórica en el marco de la posmodernidad. Frankfurt
  - Bermejo Barrera, J. C. (2000). Pensa-la Historia. Ensaio de Historia teórica. Vigo, Ir Indo
  - Carr, E. H. (2003). ¿Qué es la historia?. Barcelona, Ariel
  - Casanova, P. (2001). La República mundial de las letras.. Barcelona, Anagrama
  - Fernández Pérez-Sanjulián, C. (2003). A construción nacional no discurso literario de Ramón Otero Pedrayo. Concello de Pontevedra e Fundación Caixa Galicia
  - Ferreira da Cunha, C. M. (2002). A construción do discurso da historia literaria na literatura portuguesa do século XIX.. Universidade do Minho. Centro de Estudos Humanísticos
  - González -Stephan, B. (2002). Fundaciones: canon, historia y cultura nacional. La historiografía literaria del liberalismo hispanoamericano del siglo XIX.. París/Frankfort, Iberoamericana-Vervuert.
  - Hernández Sandioca, E. (2004). Tendencias historiográficas actuales. Madrid, Akal
  - Hobsbawm, E. e Ranger, T. (1984). A invenção de tradições. Rio de Janeiro, Paz e Terra
  - Llorens, I. (1998). Nacionalismo y literatura. Constitución e institucionalización de la república de las letras cubanas. Universitat de Lleida
  - Moradiellos, E. (2002). Las caras de Clío. Introducción a la historia. Madrid, Siglo XXI editores
  - Salinas Portugal, F. (2003). Emerxencia literaria e construción nacional: o romance fundacional. A Tavares (Org.): Estudos Galego Brasileiros. Rio de Janeiro
  - Thiesse, A. M. (2010). La creación de las identidades nacionales. Madrid, Ezo
  - Thompson, J. (2009). As novelas da memoria: trauma e representación da historia na Galicia contemporánea.. Vigo, Galaxia
  - Vega, Mª J. (2003). Imperios de papel. Introducción a la crítica postcolonial. Barcelona, Crítica
  - Velasco Souto, C. F. (2011). Discurso histórico e construción da identidade nacional. O caso da Galiza. <http://illa.udc.es/novelahistoricagalega/estudos/estudos.html>
  - Velasco Souto, C. F. (2011). Memoria histórica, identidade nacional e discurso literario na Galiza. Helena Rebelo (org.): Lusofonia. Tempo de reciprocidades. Porto, Ed. Afrontamento
- BIBLIOGRAFÍA DO PROF. COORDINADOR: Tendencias historiográficas de Idade Contemporánea
- Filología Clásica
- Reseña de F. Creuser, Sileno. Idea y validez del simbolismo antiguo, Madrid 1991, Cuadernos de Filología Clásica 408 (1993) 408-410. Reseña de C. García Gual, Introducción a la mitología griega, Madrid 1992, Estudios Clásicos 103 (1993) 175-178. Reseña de G. Dumézil, Mito y epopeya II. Tipos épicos indoeuropeos: un héroe, un brujo, un rey, México 1996, y Mito y epopeya III. Historias romanas, México 1996, Revista de Libros 21 (1998) 16. ¿El emperador ensimismado?, reseña de P. Grimal, Marco Aurelio, México 1997, Nova Tellus 17 (1999) 175-182. Edad Antigua "Moses I. Finley (1912-1986)", Estudios Clásicos 92 (1987) 75-88. "Sir Ronald Syme (1903-1989)", Historia 16 (1989) 113-115. ¿Contra la conspiración del silencio en torno a G. Busolt?, reseña de H. Chambers, Georg Busolt. His Career in his Letters, Leiden 1990, Tempus 17 (1997) 77-84. "Desesperadamente ajeno: Sir Ronald Syme y The Roman Revolution", Estudios Clásicos 97 (1990) 41-62. Reseña de A. B. Bosworth, Alejandro Magno, Cambridge University Press 1996, Revista de Libros 7-8 (1997) 12-13. ¿Edouard Will: Una trayectoria de la historiografía francesa?, reseña de Éd. Will, El mundo griego y el oriente. Tomo I: el siglo V (510-403), Madrid 1997, Revista de Libros 13 (1998) 5-6. "Géza Alföldy: De Roma a Europa pasando por Hispania", Argos 35 (2012) 195-199. "La cultura castreña en Galicia: historiografía arqueológica de los últimos años (1980-1996)", Cuadernos de Prehistoria y Arqueología de la UAM 22 (1995) 101-124. "Leandro de Saralegui e a historiografía ferrolá no cambio de século", en Víctor Alonso (ed.) Ferrolterra Galaico-Romana Ferrol 1997, 203-219. "Römische Geschichte und Altertumswissenschaften: Gespräch mit Géza Alföldy", Iberia 4 (2001) 7-16. Edad Media ¿Banquete, hospitalidad y regalo en la poesía épica española", Hispania 51 (1991) 835-874. "En la Córdoba de los Omeyas, con Antonio Muñoz Molina", Cuadernos Hispanoamericanos 504 (1992) 33-51. "Otto Brunner, en español, y los estudios clásicos (I)", Gerión 11 (1993) 11-36. Edad Moderna "Tradición clásica y conquista de América", Tempus (1992) 91-109. "Una biografía de Cervantes", Anales Cervantinos 31 (1993) 183-199. "Otto Brunner, en español, y los estudios clásicos (y II)", Gerión 12 (1994) 1-31. Edad Contemporánea Reseña de Karl Polanyi, La gran transformación. Crítica del liberalismo económico, Madrid 1989, Tempus 4 (1993) 104-109. "Dejar hablar a la Historia", Prólogo a R. Ramos Ardá, El desembarco de Doniños en la documentación británica, Ferrol 2000, 15-18. "Tedio y civilización", Papeis Ártabros

1 (2004) 9-17. "Miguel Artola. Obituario", La Voz de Galicia 29, 5, 2020 Historia y memoria oral (edades Antigua a Contemporánea) "Xestión do patrimonio: Consideracións críticas dun historiador", en V. Alonso (ed.) Patrimonio histórico de As Pontes de García Rodríguez, UDC, A Coruña 2003, 283-294. "El ciclo mitológico eumés: corpus y estudio", en Víctor Alonso, José M. Yáñez, Álvaro Iglesias (eds.) Las Fragas del Eume. Historia y cultura, Andavira, Santiago de Compostela 2019, 383-453. "A carón do Camiño: as lendas de cidades asolagadas", en José Leira (dir.) Aulas no Camiño: o camiño inglés e as rutas atlánticas de peregrinación a Compostela, UDC, A Coruña 1997, 43-58.

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments
O profesor recomenda para un desenvolvemento satisfactorio da materia: - Seguemento puntual das aulas - Realización das lecturas obrigatorias - Mantemento dunha actitude autocrítica co traballo realizado, sempre na procura dunha mellora constante - Recorrer ao profesor no momento en que ao alumno se lle presentaren dúbidas e problemas.